

LEPPÄVIRRRAN KUNTA

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN
TOIMINTASUUNNITELMA

PERUSOPETUSLAISSA TARKOITETUN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN
JÄRJESTÄMISEEN LIITTYVÄ TOIMINTASUUNNITELMA

1. TOIMINTA-AJATUS
2. TAVOITTEET
 - 2.1 KODIN JA KOULUN KASVATUSTYÖN TUKEMINEN
 - 2.2. HYVINVOINNIN, TUNNE-ELÄMÄN JA SOSIAALISEN KEHITYKSEN TUKEMINEN
 - 2.3 EETTISEN KASVUN TUKEMINEN
 - 2.4 OSALLISUUDEN, YHDENVERTAISUUDEN JA TASA-ARVON EDISTÄMINEN SEKÄ SOSIAALINEN VAHVISTAMINEN
3. AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN SISÄLLÖLLISET PAINOALUEET
4. TOIMINNAN LAAJUUS JA JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET
 - 4.1 LAAJUUS JA YLEISET PERIAATTEET
 - 4.2. TOIMINTAAN HAKEMINEN, VALINTAKRITEERIT JA TOIMINNASTA TIEDOTTAMINEN
 - 4.3. TOIMINTAMAKSU
 - 4.4. HENKILÖSTÖ
 - 4.5 TALOUSARVIO
5. TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI
6. YHTEISTYÖ JA TIEDON KULKU

PERUSOPETUSLAISSA TARKOITETUN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄMISEEN LIITTYVÄ TOIMINTASUUNNITELMA

1. TOIMINTA-AJATUS

Aamu- ja iltapäivätoiminta pohjautuu perusopetuksen arvoihin, joita ovat ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen.

Toiminta edistää perusopetuksen tavoin yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta sekä yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittamista.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle. Toiminnan keskeisenä tarkoituksena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä tukea myös perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävässä.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista:

- Lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja ohjausta ennen ja jälkeen koulupäivän.

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten itseluottamusta ja monipuolisten vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Se innostaa ja tukee lapsia myös omien vahvuuksien löytämiseen ja oman osaamisen kehittämiseen. Toiminta valmentaa itsestä huolehtimiseen ja antaa mahdollisuuksia luovaan itsensä toteuttamiseen.

Tavoitteena on tarjota lapsille heidän tarpeitansa vastaavaa, monipuolista ja virkistävää toimintaa sekä antaa myös mahdollisuus lepoon ja itsekseen olemiseen.

Aamu- ja iltapäivätoiminta voi tarvittaessa olla osa perusopetuksessa oppilaalle annettavaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea.

2. TAVOITTEET

2.1 KODIN JA KOULUN KASVATUSTYÖN TUKEMINEN

Kotien työtä tuettaessa lähtökohtana on, että lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajilla on aamu- ja iltapäivätoiminnassa ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta.

Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä

Aamu- ja iltapäivätoiminta ja perusopetus toimivat yhteistyössä ja kehittävät paikalliseen yhteistyöhön sopivia rakenteita ja toimintatapoja. Aamu- iltapäivätoiminta yhdessä oppilashuollon palveluita tuottavan henkilöstön kanssa tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja koulunkäyntiä

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsella voi olla huoltajan, opettajan ja ohjaajan kesken sovittavalla tavalla mahdollisuus läksyjen tekoon.

2.2 HYVINVOINNIN, TUNNE-ELÄMÄN JA SOSIAALISEN KEHITYKSEN TUKEMINEN

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lasten hyvinvoinnin, tunne-elämän, ja sosiaalisen kehityksen tukeminen.

On tärkeää, että jokainen lapsi kokee olevansa arvostettu ja hyväksytty.

Yhdessä toimimalla opitaan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tarvittavia taitoja, kuten vastavuoroisuutta ja erimielisyyksien ratkaisua myönteisin keinoin. Lapsia ohjataan tunnistamaan erilaisia tunteita ja säätelemään omaa toimintaansa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee lasten harrastuneisuutta ja tutustuttaa mahdollisuuksien mukaan erilaisiin vapaa-ajan harrastuksiin

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsilla on mahdollisuus sekä levähtämiseen ja rauhoittumiseen että ulkoiluun ja fyysiseen aktiivisuuteen.

Maittava välipala ja ympäristön viihtyisyys huomioidaan hyvinvoinnin tekijänä.

Koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteiset linjaukset tukevat ja vahvistavat lasten hyvinvointia ja sosiaalista kehitystä

Tavoitteena on muodostaa lasten päivästä ehjä kokonaisuus.

2.3 EETTISEN KASVUN TUKEMINEN

Toiminnan eettisenä lähtökohtana ovat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritelty perusopetuksen arvopohja sekä kodin ja koulun kanssa yhdessä sovitut kasvatukselliset periaatteet ja käytännöt. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa korostuu lapsilähtöisyys. Jokainen lapsi nähdään arvokkaana yksilönä.

Eettisen kasvun tavoitteena on vastuullisuuden ja vastavuoroisuuden ymmärtäminen.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsia ohjataan kasvamaan vähitellen vastuuseen:

- omasta hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista
- toisten hyvinvoinnista sekä siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista
- oman toiminnan aiheuttamista tunteista ja seurauksista itselle ja toisille
- ryhmän toimintaan liittyvistä säännöistä ja sopimuksista
- myönteisestä suhtautumisesta ympäristöön, luontoon ja kestäväan elämäntapaan

Lasta ohjataan menettelytapoihin, joilla mahdollisia ongelmatilanteita voidaan käsitellä myönteisesti ja ratkaisukeskeisesti.

2.4 OSALLISUUDEN, YHDENVERTAISUUDEN JA TASA-ARVON EDISTÄMINEN SEKÄ SOSIAALINEN VAHVISTAMINEN

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tavoitteena on osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen.

On tärkeää, että lapset tulevat kuulluksi toiminnassa ja voivat osallistua sen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Huomiota kiinnitetään erityistä tukea tarvitsevien ja eri kulttuuritaustaisten lasten osallistumisen edistämiseen. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa kunnioitetaan lasten omaa kieli- ja kulttuuritaustaa sekä elämäntapaa ja -arvoja. Samalla huolehditaan, että kukaan ei joudu muuta huonompaan asemaan esimerkiksi etnisen alkuperänsä, sukupuolensa, ikänsä, uskontonsa tai vammansa vuoksi.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla lisätään lasten tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa

Suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon tyttöjen ja poikien kehityksen erot ja erilaiset tarpeet.

Tavoitteena on, että syrjäytymistä aiheuttavat tekijät havaitaan mahdollisimman varhain ja järjestetään tarvittavaa tukea.

3. AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN SISÄLLÖLLISET PAINOALUEET

Toiminnan järjestäjä ja toteuttaja vastaavat toimintapaikkakohtaisesta sisällön ja sen toteutuksen suunnittelusta. Lukuvuosittain laaditaan aamu- ja iltapäivätoiminnan vuosisuunnitelma osana koulun vuosisuunnitelmaa.

Sisällön suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon opetushallituksen antaman aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden (1/011/2011) määräykset, toiminnassa mukana olevien lasten määrä, toiminnan monipuolisuus sekä mahdollisuus toimintojen eriyttämiseen ja pienryhmätyöskentelyyn. Huoltajille tarjotaan mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun. Toimintasuunnitelmasta ja toiminnan sisällöstä tiedotetaan huoltajille.

Sisältöön vaikuttavat myös paikalliset olosuhteet ja kulttuuritekijät, eri vuodenaikojen tarjoamat ja muut käytännön mahdollisuudet, yhteistyö kunnan muiden toimijoiden kanssa, ohjaajien omat vahvuudet sekä toteuttajien painotukset.

Sisältöjä valittaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota lasten ikätason mukaiseen kasvuun ja kehitystä tukevaan leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Liikkuminen ja ulkoilu sekä rentoutuminen ja levähtäminen ovat toiminnassa tärkeitä. Myös välipalan nauttimiseen liitetään kasvatuksellista ohjausta.

Lapsia ohjataan tarkoituksenmukaiseen ateriarytmiin sekä hyviin ruokavalintoihin ja ruokailutapoihin kiireettömässä ympäristössä.

Monipuolisella sisältötarjonnalla vahvistetaan lasten kulttuurista identiteettiä. Suomalaiseen ja muihin, lasten eri kulttuuritaustoihin liittyviin perinteisiin tutustutaan mm. laulujen, leikkien ja juhlien avulla. Sisältö voi liittyä erilaisiin tavoitteellisiin harrastuksiin ja muuhun kehitystä tukevaan toimintaan. Toiminta voi tarjota lapsille mahdollisuuden myös oman harrastuksen löytämiseen.

Koulun kerhotoimintaan ja taiteen perusopetukseen osallistuminen voi olla osa lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Sisällön suunnittelussa on otettava erityisesti huomioon ne oppilaat, joille on tehty erityistä tukea koskeva päätös.

4. TOIMINNAN LAAJUUS JA JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

4. 1. LAAJUUS JA YLEISET PERIAATTEET

Toimintaa tarjotaan 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä oppilaille, joille on tehty erityistä tukea koskeva päätös.

Aamu- ja/tai iltapäivätoimintaa järjestetään 570 tuntia koulun työvuoden aikana koulun työpäivinä pääsääntöisesti klo 6.30 – 17.00 välisenä aikana. Toiminta pyritään järjestämään oppilaan oman koulun yhteydessä.

Sekä aamu- että iltapäivätoiminnan ryhmä perustetaan vain mikäli ryhmään ilmoittautuu vähintään kahdeksan (8) oppilasta. Muissa tapauksissa pyritään toimintaa yhdistämään päivähoiton yhteyteen, mikäli paikkoja on käytettävissä. Kysymyksessä on tällöin päivähoidosta annetun lain mukainen toiminta, joka kuuluu perusturvan alaisuuteen.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Aamu- ja iltapäivään osallistuvalla lapsella tarjotaan ravitsemissuositusten mukainen välipala.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa sattuneen tapaturman hoito on lapsille maksuton

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvilla lapsilla, joilla on PL 32 §:n mukainen oikeus koulumatkaetuun, on mahdollisuus käyttää tätä etua. Kuljetusasia ratkaistaan samalla kertaa kun tehdään päätös oppilaan ottamisesta toimintaan. Em. etuisuus ei kuitenkaan koske matkaa iltapäivätoiminnasta kotiin, se on huoltajan vastuulla.

Toimintapaikoissa on voimassaoleva turvallisuus- ja pelastussuunnitelma.

4.2. TOIMINTAAN HAKEMINEN, VALINTAKRITEERIT JA TOIMINNASTA TIEDOTTAMINEN

Aamu- ja iltapäivätoimintaan haetaan siihen kouluun, jota lapsi käy. Kunta ilmoittaa hakumenettelystä siten, että huoltajien allekirjoittamat sitovat hakemukset ovat perillä viimeistään aina tulevaa koulun työvuotta edeltävän huhtikuun loppuun mennessä.

Päätös toiminnan käynnistymisestä, toiminta paikasta ja toimintaan otetuista lapsista tehdään hakemista seuraavan kesäkuun puoliväliin mennessä. Päätös annetaan tiedoksi kaikille hakijoille.

Mikäli hakijoita on enemmän kuin paikkoja on tarjolla, menetellään valinnan osalta seuraavasti: Ensisijaisesti otetaan 1. luokalla olevat ja erityisen tuen päätöksen saaneet oppilaat. Muut paikat täytetään tämän jälkeen arpomalla. Kunnan ilmoittaman alkuajan päätyttyä hakemuksia alkavalle työvuodelle otetaan vastaan vain syyskuun loppuun asti.

Mikäli toiminta koululla on käynnistynyt, on siihen mahdollista hakea em. poiketen hakea kesken toimintakautta ja oppilas otetaan toimintaan, mikäli vapaita paikkoja on. Syyskuun lopun jälkeen tulleiden hakemustan perusteella ei kuitenkaan käynnistetä uutta toimintaa tai laajenneta jo käynnissä olevaa toimintaa. Jälkikäteen otettaviin oppilaisiin sovelletaan samoja em. valintakriteereitä.

Jos ryhmän koko kesken toimintakauden laskee alle neljän (4) oppilaan, ryhmä lakkautetaan ja lakkautusaika on yksi (1) kuukausi.

4.3. TOIMINTAMAKSU

Jos lapsi osallistuu vain joko aamu- tai iltapäivätoimintaan, peritään tästä kuukausimaksuna 60 euroa. Jos lapsi osallistuu sekä aamu- että iltapäivätoimintaan, peritään kuukausimaksuna 100 €.

Jos aamu- ja iltapäivätoimintaa annetaan enintään 10 päivänä kuukaudessa, peritään vain puolet maksusta. Samoin jos lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua aamu- tai iltapäivätoimintaan yli 10 päivänä, maksusta peritään vain puolet. Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.

Mikäli oppilaan huoltajat ovat vuorotyössä ja tästä johtuen lapsi osallistuu sekä aamu- että iltapäivätoimintaan, mutta osallistumiskertoja ei tule kummassakaan yli 10 kalenterikuukauden aikana, peritään maksuna 50 €/kk.

Maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä.

4.4. HENKILÖSTÖ

Kussakin aamu- ja iltapäivätoiminnan lapsiryhmässä on vähintään yksi ohjaaja, joka täyttää opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa (986/1998). 9 a §:ssä (115/2004) säädetyt kelpoisuusvaatimukset.

Toiminnassa avustavalta henkilöltä edellytetään taito ja soveltuvuus toimia lapsiryhmän ohjaajana, joka huomioidaan valittaessa henkilöä ko. tehtävään.

Kaikkien aamu- ja iltapäivätoiminnassa mukana olevilta ohjaajilta vaaditaan ote rikosrekisteriotteesta (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämiseksi 504/2002 2 § 2 mom.)

4.5 TALOUSARVIO

Aamu- ja iltapäivätoiminnalle on oma kustannuspaikka kunnan talousarviossa ja talousarvio laaditaan kullekin vuodelle kunnan talousarvion yhteydessä.

5. TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Kunnassa seurataan ja arvioidaan aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteiden toteutumista sisäisen tarkastuksen yhteydessä sekä huoltajilta kerättävillä palautteilla. Lisäksi osallistutaan valtakunnalliseen vuosittaiseen arviointiin.

6. YHTEISTYÖ JA TIEDON KULKU

Koteja kannustetaan yhteistyöhön ja edistetään huoltajien aktiivista roolia. Kukin koulujohtaja/rehtori vastaa viimekädessä yhteistyön muodoista.

Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös lapsen luokanopettaja sekä koulun erityisopettaja. Saumaton yhteistyö myös perusturvalautakunnan alaisen esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen toimijoiden kanssa takaa lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Yhteistyössä paikallisten yritysten ja yhteisöjen kanssa noudatetaan Opetushallituksen ja Kuluttajaviraston välistä muistiota 1.11.2007:”Koulujen ja oppilaitosten ja yhteisöjen välinen yhteistyö, markkinointi ja sponsorointi”.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa olevan lapsen kasvatustyön tukemiseksi tehdään tarvittaessa yhteistyötä koulun moni ammatillisen oppilastyöryhmän kanssa.

Koulun oppilashuollosta vastaavat henkilöt luovuttavat aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille lasta koskevat toiminnalle välttämättömät tiedot. Tietojen luovuttamisesta vastaa kunkin koulun rehtori/koulunjohtaja

Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö ei luovuta sivullisille lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuta salassa pidettäviä asiakirjoja. Salassa pidettävät asiakirjat säilytetään lukitussa kaapissa.

Lapsen huoltajille tiedotetaan aamu- ja iltapäivätoiminnasta kustakin toimipisteestä lukuvuosisuunnitelmasta sekä ajankohtaisista asioista joko kotiin lähetettävällä tiedotteella tai sähköisesti tiedottamalla (Wilma -ohjelman hyödyntäminen).